C/2024/2860

23.4.2024

Sammanfattning av kommissionens beslut

av den 25 maj 2023

om att förklara en koncentration förenlig med den inre marknaden och EES-avtalets funktion

(Ärende M.10807 – Viasat / Inmarsat)

(delgivet med dokumentnummer C(2023) 3528)

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(C/2024/2860)

Den 25 maj 2023 antog kommissionen ett beslut i ett koncentrationsärende enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer [1]**, särskilt artikel 8.1. En icke-konfidentiell version av det fullständiga beslutet på engelska finns tillgänglig på webbplatsen för generaldirektoratet för konkurrens, på följande adress:** *https://competition-cases.ec.europa.eu/search*.

1. INLEDNING

(1) Det bifogade beslutet konstaterar att förvärvet av Inmarsat Group Holdings Limited (**Inmarsat**, Förenade kungariket) av Viasat, Inc. (**Viasat**, eller den **anmälande parten**, Förenta staterna) är förenligt med den inre marknaden och EES-avtalets funktion, i enlighet med artiklarna 2.2 och 8.1 i koncentrationsförordningen och artikel 57 i EES-avtalet. Viasat och Inmarsat kallas gemensamt för **parterna**.

2. FÖRFARANDE

(2) Den 17 juni 2022 mottog Europeiska kommissionen (**kommissionen**) en begäran om hänskjutande från Spaniens nationella konkurrensmyndighet, i enlighet med artikel 22.1 i koncentrationsförordningen, om den föreslagna transaktion som ger Viasat ensam kontroll över hela Inmarsat i den mening som avses i artikel 3.1 b i koncentrationsförordningen (**transaktionen**) [2].

(3) De nationella konkurrensmyndigheterna i Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Nederländerna, Rumänien, Sverige och Norge (tillsammans med Spanien de **hänskjutande staterna**) anslöt sig senare till Spaniens nationella konkurrensmyndighets begäran.

(4) Den 26 juli 2022 utfärdade kommissionen beslut genom vilka den godtog begärandena om hänskjutande från de hänskjutande staterna och beslutade att undersöka transaktionen i enlighet med artikel 22.3 i koncentrationsförordningen (**besluten enligt artikel 22**).

(5) Den 9 januari 2023 mottog kommissionen en anmälan av transaktionen i enlighet med artikel 4 i koncentrationsförordningen.

(6) Efter den första utredningsfasen konstaterade kommissionen att transaktionen skulle väcka allvarliga tvivel om dess förenlighet med den inre marknaden och antog ett beslut om att inleda ett förfarande i enlighet med artikel 6.1 c i koncentrationsförordningen den 13 februari 2023 (**beslutet enligt artikel 6.1 c**).

[1] EUT L 24, 29.1.2004, s. 1.

[2] Offentliggjord i *Europeiska unionens officiella tidning* nr C 14, 16.1.2023, s. 7.

(7) Den 14 februari 2023 och den 20 februari 2023 lämnade kommissionen ett antal viktiga dokument till den anmälande parten.

(8) Den 27 februari 2023 inkom den anmälande parten med sina skriftliga synpunkter på beslutet enligt artikel 6.1 c (**svaret på beslutet enligt artikel 6.1 c**).

(9) Den 7 mars och den 20 april 2023 hölls lägesmöten mellan den anmälande parten och kommissionen.

(10) Den 15 maj 2023 hölls samråd med medlemsstaterna om utkastet till beslut i rådgivande kommittén för koncentrationer, som avgav ett positivt yttrande. Kommissionens förhörsombud avgav ett positivt yttrande om förfarandet i sin rapport av den 3 maj 2023.

3. **PARTERNA**

(11) **Viasat** är ett amerikanskt börsnoterat företag (på NASDAQ) med säte i Carlsbad, Kalifornien, som tillhandahåller tjänster för satellitbaserad tvåvägskommunikation. Viasat äger och driver fyra satelliter i geostationär omloppsbana (**GEO-satelliter**). Dessutom hyr Viasat kapacitet från tredjepartssatelliter. Viasat har tre kärnverksamheter: satellittjänster, kommersiella nät och myndighetssystem.

(12) **Inmarsat** är ett privatägt företag i Förenade kungariket, med huvudkontor i London, som erbjuder globala tjänster för satellitbaserad tvåvägskommunikation. Inmarsat äger och driver tre egna satellitnät med hjälp av 15 GEO-satelliter. Inmarsats verksamhet är organiserad i fyra kundsegment: luftfart, sjöfart, företag och myndigheter.

(13) Transaktionen innebär att Viasat förvärvar ensam kontroll över Connect Topco Limited (**Connect Topco**), Inmarsats yttersta moderbolag, enligt ett försäljnings- och inköpsavtal från den 8 november 2021. När transaktionen har slutförts innehar Viasat 100 % av Connect Topcos aktier och rösträtter, vilket (indirekt) innebär att Viasat innehar 100 % av aktierna i Inmarsat. Resultatet blir att Viasat får ensam kontroll över Inmarsat. Transaktionen utgör därför en koncentration i den mening som avses i artikel 3.1 b i koncentrationsförordningen.

4. **KOMMISSIONENS BEHÖRIGHET**

(14) Transaktionen har inte en unionsdimension i den mening som avses i artikel 1 i koncentrationsförordningen, eftersom parternas omsättning inte når upp till tröskelvärdena i artikel 1.2 eller 1.3 i den förordningen.

(15) Den 26 juli 2022 utfärdade kommissionen besluten enligt artikel 22 och fick behörighet att granska transaktionens effekter.

5. **DE BERÖRDA PRODUKTMARKNADERNA**

(16) Följande av parternas affärsverksamheter är relevanta för bedömningen av transaktionen: i) Viasat och Inmarsat är båda leverantörer av satellitkapacitet, ii) Viasat och Inmarsat är båda leverantörer av bredbandstjänster under flygning till kunder inom kommersiell luftfart (dvs. Wi-Fi till passagerare i kabinen under flygning), iii) Viasat och Inmarsat är båda leverantörer av bredbandstjänster under flygning till kunder inom affärsflyget.

(17) För bedömningen av transaktionen anser kommissionen att de relevanta produktmarknaderna sannolikt är marknader för följande:

i. Leverans av satellitkapacitet för bredband.

ii. Leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom kommersiell luftfart.

iii. Leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom affärsflyget.

(18) I marknadsundersökningen drogs inte några avgörande slutsatser om huruvida de relevanta produktmarknaderna bör segmenteras ytterligare ([3]) eller till och med omfattas av en bredare marknad ([4]) än de som anges ovan. Produktmarknadens exakta avgränsning kan dock i slutändan lämnas öppen eftersom transaktionen inte påtagligt hämmar en effektiv konkurrens, oavsett vilken rimlig marknadsavgränsning som används.

6. **DE RELEVANTA GEOGRAFISKA MARKNADERNA**

(19) Efter undersökningen drog kommissionen slutsatsen att marknaderna för leverans av satellitkapacitet (och eventuella segment därav, till exempel leverans av satellitkapacitet för bredband) samt för leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom affärsflyget (och det potentiella segmentet för stora affärsflyg) är globala.

(20) När det gäller marknaden för leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom kommersiell luftfart ansåg kommissionen att den relevanta geografiska marknaden sannolikt är global. För bedömning av transaktionen kan dock frågan om huruvida marknaden omfattar åtminstone EES eller hela världen lämnas öppen, eftersom transaktionen inte hämmar en effektiv konkurrens påtagligt, oavsett vilken rimlig marknadsavgränsning som används.

7. **BEDÖMNING**

(21) De följande avsnitten av detta meddelande sammanfattar kommissionens viktigaste slutsatser.

7.1. **Inget påtagligt hinder för effektiv konkurrens har konstaterats till följd av horisontella icke-samordnade effekter på marknaden för leverans av satellitkapacitet för bredband**

(22) I beslutet konstaterar kommissionen att transaktionen sannolikt inte innebär något påtagligt hinder för effektiv konkurrens till följd av horisontella icke-samordnade effekter på den globala marknaden för leverans av satellitkapacitet för bredband (och potentiella segment därav, samt den bredare marknaden för leverans av satellitkapacitet), särskilt på grund av följande:

(23) *För det första* förblir marknadsandelen som utgörs av parternas kombinerade kapacitet måttlig och ökningen är i dag begränsad (då Viasat och Inmarsat innehade [10–20] % respektive [0–5] % 2022). Båda parterna hyr ut endast en liten andel (mindre än [20–30] %) av sin satellitkapacitet till tredje parter i efterföljande led, vilket är betydligt mindre än konkurrenternas. Därför är siffrorna sannolikt en överskattning av parternas ställning på den kommersiella marknaden.

([3]) Följande är de möjliga marknadssegment som kommissionen har bedömt: 1) Vad gäller leverans av satellitkapacitet för bredband eventuellt segmentering i) per branschsegment baserat på kapacitetens slutanvändning i senare led, ii) mellan GEO-satelliter och satelliter i icke-geostationär omloppsbana (***NGSO-satelliter***)/jordnära omloppsbana (***LEO-satelliter***), iii) mellan höghastighetssatelliter (***HTS-satelliter***) och satelliter som inte har HTS-kapacitet (bredband) samt iv) mellan satellitkapacitet med Ka-band och Ku-band. 2) Vad gäller leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom kommersiell luftfart eventuellt segmentering i) mellan kort- och långdistansflygningar, ii) mellan Ku- och Ka-band, iii) mellan GEO- och LEO-baserade bredbandstjänster under flygning samt iv) mellan satellitteknik och luft-till-mark-teknik (***ATG***) eller hybridteknik. 3) Vad gäller leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom affärsflyget eventuellt segmentering i) efter typ av flygplan och ii) efter flygplanets storlek.

([4]) Vad gäller leverans av satellitkapacitet för bredband bedömde kommissionen huruvida marknaden kunde omfattas av en bredare marknad för leverans av satellitkapacitet (både bredband och smalband).

(24) *För det andra* kommer parterna sannolikt inte att ha något märkbart marknadsinflytande inom den närmaste framtiden, trots en större marknadsandel av kapaciteten på kort sikt (då Viasat och Inmarsat kommer att inneha en andel på [50–60] % respektive [5–10] % 2025). Marknaden kännetecknas av en stor andel outnyttjad kapacitet, så att konkurrenternas outnyttjade kapacitet skulle kunna täcka hela den kapacitet som parterna hyr ut till kunder åtminstone [...] gånger om (både i dag och inom en nära framtid). Parternas kapacitet är sålunda inte avgörande, och det förefaller därför osannolikt att den sammanslagna enheten skulle ha betydande marknadsinflytande över befintliga eller potentiella kunder.

(25) *För det tredje* återstår ett tillräckligt antal trovärdiga konkurrenter efter transaktionen vilka utgör ett trovärdigt alternativ till den sammanslagna enheten. Detta omfattar såväl befintliga GEO- som LEO-nätoperatörer som tycks konkurrera nära med parterna, bland andra Echostar Corporation, Eutelsat, SES, Intelsat, Iridium, SpaceX, Telesat (Lightspeed) och OneWeb.

7.2. **Inget påtagligt hinder för effektiv konkurrens har konstaterats till följd av horisontella icke-samordnade effekter på marknaden för leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom kommersiell luftfart**

(26) Baserat på sin noggranna undersökning konstaterar kommissionen att transaktionen inte hämmar effektiv konkurrens påtagligt till följd av horisontella icke-samordnade effekter på den globala eller EES-omfattande marknaden för leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom kommersiell luftfart (och potentiella segment därav), särskilt på grund av följande:

(27) *För det första* skulle inte den sammanslagna enhetens totala marknadsandel ([30–40] % av berörda flygplan) göra det möjligt för den sammanslagna enheten att påtagligt hämma konkurrensen på denna marknad, trots att den innehar den största marknadsandelen. Efter transaktionen kommer det nämligen ännu att finnas flera konkurrenter med en betydande marknadsandel, i synnerhet Intelsat med en marknadsandel på [20–30] % och Panasonic med en marknadsandel på [20–30] %.

(28) Dessutom noterar kommissionen att marknadsandelens storlek har begränsat bevisvärde på en framväxande marknad som den för leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom kommersiell luftfart. Detta gäller särskilt inom EES där bredbandstjänster under flygning är relativt ovanligt och passagerares föränderliga behov och konkurrenternas kontinuerligt förbättrade erbjudanden hela tiden uppdaterar konkurrensens nyckelparametrar. Baserat på marknadsundersökningens resultat anser kommissionen att de olika flygbolagens behov skiljer sig åt avsevärt och att parterna inte har några särskilda konkurrensfördelar med avseende på centrala konkurrensparametrar som skiljer dem från konkurrenterna.

(29) När det gäller parternas potentiella konkurrensfördelar med avseende på vertikal integration, Ka-banderbjudanden och ett brett spektrum av certifieringar klargjorde marknadsundersökningens andra fas följande:

i. Vertikal integration är inte nödvändigt för att konkurrera effektivt på marknaden, särskilt inte mot bakgrund av andelen outnyttjad satellitkapacitet såväl i dag som under de kommande åren, vilket är relevant för olika användningsfall/branschsegment. Dessutom kan leverantörer av bredbandstjänster under flygning konkurrera om och vinna anbud med hjälp av hyrd kapacitet, och flera sådana leverantörer, däribland Viasat och Intelsat (som är vertikalt integrerade), har byggt upp sin verksamhet på grundval av hyrd kapacitet.

ii. Att erbjuda bredbandstjänster med Ka-bandet under flygning är inte nödvändigt för att effektivt konkurrera på marknaden. Ka-bandet har ingen otvetydig teknisk eller prestandamässig fördel framför Ku-bandet. Båda frekvenserna har olika för- och nackdelar ur ett flygbolags perspektiv men erbjuder liknande prestanda ur ett passagerarperspektiv.

iii. Att inneha ett brett spektrum av certifieringar är inte nödvändigt för att effektivt konkurrera på marknaden. Även om många flygbolag värdesätter befintliga certifieringar under anbudsförfarandet är innehavandet av certifieringar för antingen för- eller eftermontering ingen förutsättning för att lämna anbud på eller vinna kontrakt för bredbandstjänster under flygning, så länge anbudsgivaren åtar sig att följa en strikt tidsplan för att skaffa sådana certifieringar.

(30) *För det andra* återstår ett tillräckligt antal trovärdiga konkurrenter efter transaktionen. Kommissionen noterar att parternas viktigaste kunder inom EES är stora kommersiella flygbolag, varav de flesta tillämpar en strategi med flera avtal. Baserat på marknadsundersökningens resultat konstaterade kommissionen, för bedömning av transaktionen, att Intelsat, Panasonic och Anuvu alla är trovärdiga alternativ till den sammanslagna enheten efter transaktionen. Dessutom har SpaceX börjat lämna anbud på avtal för bredbandstjänster under flygning och har sedan sitt marknadsinträde 2022 redan ingått kommersiella avtal för sådana tjänster med sex flygbolag. Det är ännu osäkert när SpaceX fullt ut kan fullgöra dessa avtal, samt om och i vilken utsträckning SpaceX expanderar sin verksamhet inom bredbandstjänster under flygning. Även om SpaceX inte utgör ett trovärdigt alternativ till den sammanslagna enheten under de kommande tre åren kommer de åtminstone att begränsa den sammanslagna enheten vid anbud efter transaktionen.

(31) *För det tredje* är detta en framväxande marknad med flera potentiella nya aktörer. Framför allt finns många möjligheter i Europa för befintliga konkurrenter och nya aktörer som vill ingå avtal om bredbandstjänster under flygning med flygbolag som har huvudkontor i Europa, särskilt för korta (intraeuropeiska) flygningar. Andelen kortdistansflyg som redan använder dessa tjänster i Europa är 24,4 %, jämfört med 72,9 % i USA, och nästan alla flygbolag som deltog i kommissionens marknadsundersökning förväntar sig ökad efterfrågan på bredbandstjänster under flygning under de kommande tre åren. Både LEO- och GEO-operatörer investerar på olika sätt i utökad kapacitet, t.ex. genom att skjuta upp nya satelliter eller genom partnerskap med subsatellitpunkter som levererar bredbandstjänster under flygning (även hybridlösningar med GEO/LEO). Ett antal potentiella nya aktörer har offentligt meddelat sin avsikt att träda in på marknaden. Kommissionen ser det sålunda som sannolikt att partnerskap med potentiella nya aktörer, om inte inträden, kommer att ske under de kommande tre åren.

7.3. **Inget påtagligt hinder för effektiv konkurrens har konstaterats till följd av horisontella icke-samordnade effekter på marknaden för leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom affärsflyget**

(32) I beslutet konstaterar kommissionen att transaktionen sannolikt inte innebär något påtagligt hinder för effektiv konkurrens till följd av horisontella icke-samordnade effekter på den globala marknaden för leverans av bredbandstjänster under flygning till kunder inom affärsflyget (och det potentiella segmentet för stora affärsflygplan), särskilt på grund av följande:

(33) *För det första* är den sammanslagna enhetens totala andel måttlig. Flera konkurrenter har fortfarande större marknadsandelar, i synnerhet Iridium Communications som har en marknadsandel på [40–50] % och Gogo Business Aviation som har en marknadsandel på [30–40] %. Även på den globala marknaden för leverans av bredbandstjänster under flygning till stora affärsflygplan skulle den sammanslagna enhetens andel förbli måttlig med en total marknadsandel på [30–40] %. Den sammanslagna enheten skulle fortfarande vara mindre än Gogo, som har en marknadsandel på [60–70] %.

(34) *För det andra* återstår ett tillräckligt antal trovärdiga konkurrenter efter transaktionen, vilka utgör ett trovärdigt alternativ till den sammanslagna enheten. Resultatet av marknadsundersökningen bekräftade att konkurrenter som Iridium Communications, Gogo, SES (Luxstream), IDAIR, Intelsat (FlexExec), Smart Sky och SpaceX konkurrerar nära med parterna.

(35) *För det tredje* gäller de disruptiva marknadsvillkor som fastställts för dessa tjänster inom kommersiell luftfart även för bredbandstjänster under flygning till kunder inom affärsflyget, däribland konkurrensfördelar för nya NGSO-/LEO-leverantörer, såsom lägre latens, tätare och mer motståndskraftiga nätverk, kvasiglobal täckning och lägre kostnader. Dessutom är marknaden mycket dynamisk och kommer att genomgå betydande förändringar i framtiden. Det totala antalet stora affärsflygplan som är anslutna förväntas dessutom öka från färre än 4 500 vid årsslutet 2021 till över 12 000 fram till 2031. Kommissionen ser det sålunda som sannolikt att partnerskap med potentiella nya aktörer, om inte inträden, kommer att ske under de kommande tre åren.

7.4. **Slutsats**

(36) I beslutet konstateras därför att den anmälda koncentrationen inte ger upphov till några allvarliga tvivel om dess förenlighet med den inre marknaden.

8. **SLUTSATS**

(37) I det bifogade beslutet konstateras att den föreslagna transaktionen inte påtagligt kommer att hämma en effektiv konkurrens på den inre marknaden eller inom en väsentlig del av denna.

(38) Beslutet föreslår följaktligen att transaktionen förklaras förenlig med den inre marknaden, i enlighet med artiklarna 2.2 och 8.1 i koncentrationsförordningen och artikel 57 i EES-avtalet.